

दंष्ट्राश्च दंष्ट्रिणां तेषां मर्मस्वपि निपातिताः । त्वचं नैवास्य विभिदुःसारत्वात्पृथुवक्षसः । ५०२०
 ततः प्रबुद्धः कौन्तेयः सर्वं संच्छिद्य बन्धनं । पोथयामास तान्सर्वान् केचिद्धीताः प्रदुद्रुवुः ।
 हतावशेषा भीमेन सर्वे वासुकिमभ्ययुः । ऊचुश्च सर्पराजानं वासुकिं वासवोपमं ।
 अयं नरो वै नागेन्द्र ह्यसु बद्धा प्रवेष्टितः । यथा च नो मतिर्वीर विषपीतो भविष्यति ।
 निश्चेष्टोऽस्माननुप्राप्तः स च दष्टोऽन्वबुध्यत । संसृज्यापि संवृत्तश्चित्वा बन्धनमाशु नः ।
 पोथयन्तं महाबाहुं त्वं चैनं ज्ञातुमर्हसि । ततो वासुकिरभ्येत्य नागैरनुगतस्तदा । पश्यतिस्म महाबाहुं भीमं भीमपराक्रमं । ५०२५
 आर्यकेण च दृष्टः स पृथाया आर्यकेण च । तदा दौहित्रदौहित्रः परिष्वक्तः सुपीडितं ।
 सुप्रीतश्चाभवत्तस्य वासुकिः सुमहायशाः । अब्रवीत्तच्च नागेन्द्रः किमस्य क्रियतां प्रियं ।
 धनौघो रत्ननिचयो वसु चास्य प्रदीयतां । एवमुक्तस्तदा नागो वासुकिं प्रत्यभाषत ।
 यदि नागेन्द्र तुष्टोऽसि किमस्य धनमञ्जयैः । रसम्पिवेत्कुमारोऽयं त्वयि प्रीते महाबलः ।
 बलं नागसहस्रस्य यस्मिन् कुण्डे प्रतिष्ठितं । यावत्पिवति बालोऽयं तावदस्मै प्रदीयतां । ५०३०
 एवमस्त्विति तं नागं वासुकिः प्रत्यभाषत । ततो भीमस्तदा नागैः कृतस्वस्त्ययनः शुचिः ।
 प्राञ्जुल्येष्टोपविष्टः स रसं पिवति पाण्डवः । एकोच्छ्वासात्ततः कुण्डं पिवति स्म महाबलः ।
 एवमष्टौ स कुण्डानि ह्यपिवत्पाण्डुनन्दनः । ततस्तु शयने दिव्ये नागदत्ते महाभुजः । अशेत भीमसेनस्तु यथासुखमरिन्दमः ।
 इत्यादिपर्वणि सम्भवपर्वणि भीमसेनरसपाने अष्टाविंशत्यधिकश्लोकोऽध्यायः ॥ १२८ ॥
 ॥ वैशम्पायन उवाच । ततस्ते कौरवाः सर्वे विना भीमञ्च पाण्डवाः । वृत्तक्रीडाविहारस्तु प्रतस्थुर्गजसाङ्गयं ।
 रथैर्गजैस्तथा चाश्वैर्यानेश्चान्यैरनेकशः । ब्रुवन्तो भीमसेनस्तु यातो ह्यग्रत एव नः । ५०३५
 ततो दुर्ध्याधनः पापस्तत्रापश्यन् वृकोदरं । भ्रातृभिः सहितो दृष्टो नगरं प्रविवेश ह ।
 युधिष्ठिरस्तु धर्मात्मा ह्यविदन् पापमात्मनि । खेनानुमानेन परं साधुं समनुपश्यति ।
 सोऽभ्युपेत्य तदा पार्थीमातरं भ्रातृवत्सलः । अभिवाद्याब्रवीत्कुन्तीमम्ब भीम इहागतः ।
 क गतो भविता मातर्नेह पश्यामि तं शुभे । उद्यानानि वनञ्चैव विचितानि समन्ततः ।
 तदर्थं न च तं वीरं दृष्टवन्तो वृकोदरं । मन्यमानास्ततः सर्वे यातो नः पूर्वमेव सः । ५०४०
 आगताः स्म महाभागे व्याकुलेनान्तरात्मना । इहागम्य क नुगत स्वया वा प्रेषितः क नु ।
 कथयस्व महाबाहुं भीमसेनं यशस्विनि । नहि मे शुभ्यते भावस्तं वीरं प्रति शोभने ।
 यतः प्रसुप्तं मन्येऽहं भीमं नेति हतस्तु सः । इत्युक्त्वा च ततः कुन्ती धर्मराजेन धीमता । हाहेति कृत्वा संभ्रान्ता प्रत्युवाच
 युधिष्ठिरं ।
 न पुत्र भीमं पश्यामि न मामभ्येत्यसाविति । शीघ्रमन्वेषणे यत्नं कुरु तस्यानुजैः सह ।
 इत्युक्त्वा तनयं ज्येष्ठं हृदयेन विदूयता । चत्तारमानाय्य तदा कुन्ती वचनमब्रवीत् । ५०४५
 क गतो भगवन् चत्तर्भोमसेनो न दृश्यते । उद्यानान्निर्गताः सर्वे भ्रातरो भ्रातृभिः सह ।
 तत्रैकस्तु महाबाहुर्भीमो नाभ्येति मामिह । न च प्रीणयते चक्षुः सदा दुर्ध्याधनस्य सः ।